

RAAP-NOTITIE 176

Plangebied Boschslot

Gemeente Naaldwijk

Een inventariserend archeologisch onderzoek

Colofon

Opdrachtgever: gemeente Naaldwijk

Project: archeologisch onderzoek plangebied Boschslot (gemeente Naaldwijk)

Titel: Plangebied Boschslot, gemeente Naaldwijk; een inventariserend archeologisch onderzoek

Status: eindversie

Datum: augustus 2002

Auteur: drs. C.S.I. Thanos

Bestandsnaam: L:\QXPress\Notities\2002\MABS\N0176-MABS.qxd

Projectcode: MABS

Projectleider: drs. C.S.I. Thanos

Projectmedewerker: D.E.A. Schiltmans

ARCHIS-waarnemingsnummers: niet van toepassing

Autorisatie:

drs. I.A. Schute

ISSN: 0925-6369

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V.

telefoon: 020-463 4848

Zeeburgerdijk 54

telefax: 020-463 4949

1094 AE Amsterdam

E-mail: raap@raap.nl

Postbus 1347

1000 BH Amsterdam

© RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V., 2002

RAAP Archeologisch Adviesbureau B.V. aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit het gebruik van de resultaten van dit onderzoek of de toepassing van de adviezen.

Samenvatting

RAAP Archeologisch Adviesbureau heeft in opdracht van de gemeente Naaldwijk op 9 juli 2002 een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd in verband met de ontwikkeling van het plangebied Boschslot in de gemeente Naaldwijk. Doel van dit onderzoek was het opsporen van eventueel aanwezige archeologische resten.

Tijdens het inventariserend archeologisch onderzoek zijn in het plangebied geen archeologische resten aangetroffen. Naar verwachting zal er als gevolg van de geplande werkzaamheden dan ook geen verstoring van archeologische waarden optreden. Derhalve worden geen aanbevelingen gedaan ten aanzien van behoud van archeologische waarden of vervolgonderzoek.

1 Inleiding

1.1 Kader en doelstelling

In opdracht van Gemeente Naaldwijk heeft RAAP Archeologisch Adviesbureau op 9 juli 2002 een inventariserend archeologisch onderzoek uitgevoerd in verband met de ontwikkeling van een bedrijventerrein in het plangebied Boschslot in de gemeente Naaldwijk. Het onderzoek diende te worden uitgevoerd omdat realisatie van de plannen zou kunnen leiden tot aantasting of vernietiging van mogelijk aanwezige archeologische resten. Doel van onderhavig onderzoek is het opsporen van eventueel aanwezige archeologische resten.

1.2 Plangebied en archeologische verwachting

Het plangebied ligt direct ten noorden van de bebouwde kom van de gemeente Naaldwijk en heeft een oppervlak van circa 1,9 ha. Het plangebied staat afgebeeld op kaartblad 37B van de topografische kaart van Nederland (schaal 1:25.000); de centrumcoördinaat is 74.250/446.950. Ten tijde van het onderzoek lag het plangebied braak. Voor het plangebied geldt een middelmatige tot hoge archeologische verwachting voor archeologische resten uit de Romeinse tijd tot en met de Middeleeuwen (zie § 2.2).

1.3 Onderzoeksopzet en richtlijnen

Onderhavig onderzoek bestond uit een bureauonderzoek en een veldonderzoek. Het veldonderzoek is beperkt gebleven tot een karterend booronderzoek.

Het inventariserend archeologisch onderzoek is uitgevoerd volgens de normen en richtlijnen die zijn vastgelegd in de *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie* (Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001).

Zie tabel 1 voor de dateringen van de in deze notitie genoemde archeologische perioden.

2 Bureauonderzoek

2.1 Methoden

Voorafgaand aan het veldonderzoek is een bureauonderzoek uitgevoerd om na te gaan of er reeds archeologische vondsten uit het plangebied geregistreerd staan en om ten behoeve van het veldwerk de landschappelijke (geologische en bodemkundige) kenmerken alsmede de gespecificeerde archeologische verwachting te bepalen. In het kader van het bureauonderzoek zijn verschillende bronnen geraadpleegd (zie literatuurlijst).

Om inzicht te krijgen in het voorkomen van archeologische vindplaatsen in (of nabij) het plangebied is het ARChEologisch Informatie Systeem (ARCHIS) van de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) te Amersfoort geraadpleegd.

2.2 Resultaten

Geologie

Het plangebied ligt op de rand van de middeleeuwse stroomgordel van de Gantel. De bodem in het plangebied is waarschijnlijk opgebouwd uit oever- en beddingafzettingen behorend tot deze stroomgordel. Onder deze middeleeuwse afzettingen kunnen nog kleiige afzettingen van voor de Romeinse tijd voorkomen (Van Staalduinen, 1979).

Bodem

De bodem betreft een tuineerdgrond met grondwatertrap IV. Dit bodemtype komt in Zuid-Holland voor in gebieden die al tijden in gebruik zijn als tuingrond en kassengebied. Tuineerdgronden kenmerken zich door de aanwezigheid van een door de mens opgebracht (homogeen) humeus dek met een dikte van 50 à 70 cm (Stiboka, 1984).

Archeologie

In ARCHIS staan geen archeologische vindplaatsen geregistreerd uit het plangebied. Uit de directe nabijheid van het plangebied zijn twee vindplaatsen bekend: één uit de Romeinse tijd (ARCHIS-waarnemingsnummer 4263) en één uit de Nieuwe tijd (ARCHIS-waarnemingsnummers 24366 en 138944). De Romeinse vindplaats ligt ruim 100 m ten noorden van het plangebied; op deze vindplaats zijn enkele grondsporen en stukken aardewerk aangetroffen. De vindplaats uit de Nieuwe tijd betreft de restanten van het enorme 17e eeuwse paleis van Frederik Hendrik,

prins van Oranje. Uit historische kaarten blijkt dat het plangebied buiten het paleisterrein ligt (Morren, 1990).

Archeologische verwachting

Volgens de Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW; ROB, 2001) en de Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland (Provincie Zuid-Holland, 2000) geldt voor het plangebied een middelmatige tot hoge trefkans op de aanwezigheid van archeologische waarden.

Op grond van de geologische gegevens en reeds bekende vindplaatsen in de nabijheid van het plangebied, gold bij aanvang van het veldonderzoek een middelmatige tot hoge archeologische verwachting voor vindplaatsen uit de Romeinse tijd tot en met de Late Middeleeuwen. Gezien de geologische situatie kunnen middeleeuwse resten vanaf de bouwvoor en Romeinse resten vanaf 0,75 m -Mv en dieper voorkomen.

3 Veldonderzoek

3.1 Methodes

Tijdens het veldonderzoek zijn 19 boringen gezet in vijf raaien. De afstand tussen de raaien bedraagt 40 m, de afstand tussen de boringen binnen de raaien bedraagt 25 m. De gehanteerde methode wordt geschikt geacht voor het opsporen van de meeste in dit gebied te verwachten nederzettingsterreinen uit de periode Romeinse tijd tot en met Middeleeuwen. Deze methode is niet geschikt om graven, verkalingspatronen en andere zeer lokale archeologische resten in kaart te brengen.

Er is geboord tot maximaal 4,0 m -Mv met een Edelmanboor met een diameter van zeven cm en een gutsboor met een diameter van drie cm. De boringen zijn volgens beschreven volgens de NEN 5104 en met meetlinten ingemeten (x- en y-waarden). Het opgeboorde materiaal is in het veld gecontroleerd op de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

3.2 Resultaten

Geologie en bodem

Vanaf het maaiveld is een pakket zwak tot sterk zandige klei aangetroffen tot gemiddeld 1,2 m -Mv. In dit pakket kan plaatselijk een (maximaal enkele decimeters dikke) laag zwak siltig zand voorkomen. De zandige klei gaat over in een pakket licht humeuze, zwak tot matig siltige klei. Deze klei is slap tot matig slap van consistentie. In deze klei bevindt zich een dun veenbandje tussen 1,5 en 1,6 m -Mv; vanaf gemiddeld 2,0 m -Mv komen dunne zandlaagjes voor tot de maximaal geboorde diepte.

Het gehele pakket van zwak tot sterk zandige klei kan tot de middeleeuwse oeverafzettingen van de Gantel gerekend worden. De onderliggende siltige klei is geïnterpreteerd als afzettingen die voor de Romeinse tijd zijn afgezet.

Archeologie

Tijdens het veldonderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Conclusie

In het plangebied zijn geen archeologische resten aangetroffen, hoewel die op grond van het bureauonderzoek wel werden verwacht (middelmatige tot hoge archeologische verwachting voor archeologische resten uit de Romeinse tijd tot en met Middeleeuwen; zie § 2.2).

Uit het booronderzoek blijkt dat de top van het bodemprofiel (tot 1,2 m -Mv) bestaat uit middeleeuwse afzettingen (zandige klei) van de Gantel. Daaronder bevindt zich siltige klei die is afgezet voor de Romeinse tijd. In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

4.2 Aanbevelingen

Op grond van het ontbreken van aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten worden ten aanzien van het plangebied geen aanbevelingen gedaan voor behoud van archeologische waarden of vervolgonderzoek.

Met betrekking tot de resultaten van dit onderzoek kan contact worden opgenomen met de provinciaal archeoloog van Zuid-Holland (drs. R.H.P. Proos).

Literatuur

Morren, Th., 1990. *Het huis Honselaarsdijk*. Canalleto, Alphen aan den Rijn.

Provincie Zuid-Holland, 2002. *Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland Regio Delft en Schieland*. Provincie Zuid-Holland, Den Haag.

ROB, 2001. *Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden (IKAW) 2e generatie. Globale Archeologische Kaart van het continentale Plat. Archeologische Monumentenkaart*. Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek, Amersfoort (cd-rom).

Staalduinen, C.J. van, 1979. *Toelichting bij de geologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad Rotterdam West (37W)*. Rijks Geologische Dienst, Haarlem.

Stiboka, 1984. *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000. Toelichting bij de kaartbladen 37 West Rotterdam*. Stichting voor Bodemkartering, Wageningen.

Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie, 2001. *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Eindrapport van de Vorbereidingscommissie Kwaliteitszorg Archeologie*. Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, Den Haag.

Gebruikte afkortingen

ARCHIS	ARChEologisch Informatie Systeem
IKAW	Indicatieve Kaart van Archeologische Waarden
Mv	Maaiveld
NEN	Nederlandse Eenheids Norm
ROB	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek

Verklarende woordenlijst

silt	grondeeltjes ter grootte van 2 tot 50 µm
stroomgordel	het geheel van rivieroeverwal-, rivierbedding- en kronkelwaard-afzettingen, al dan niet met restgeul(en)

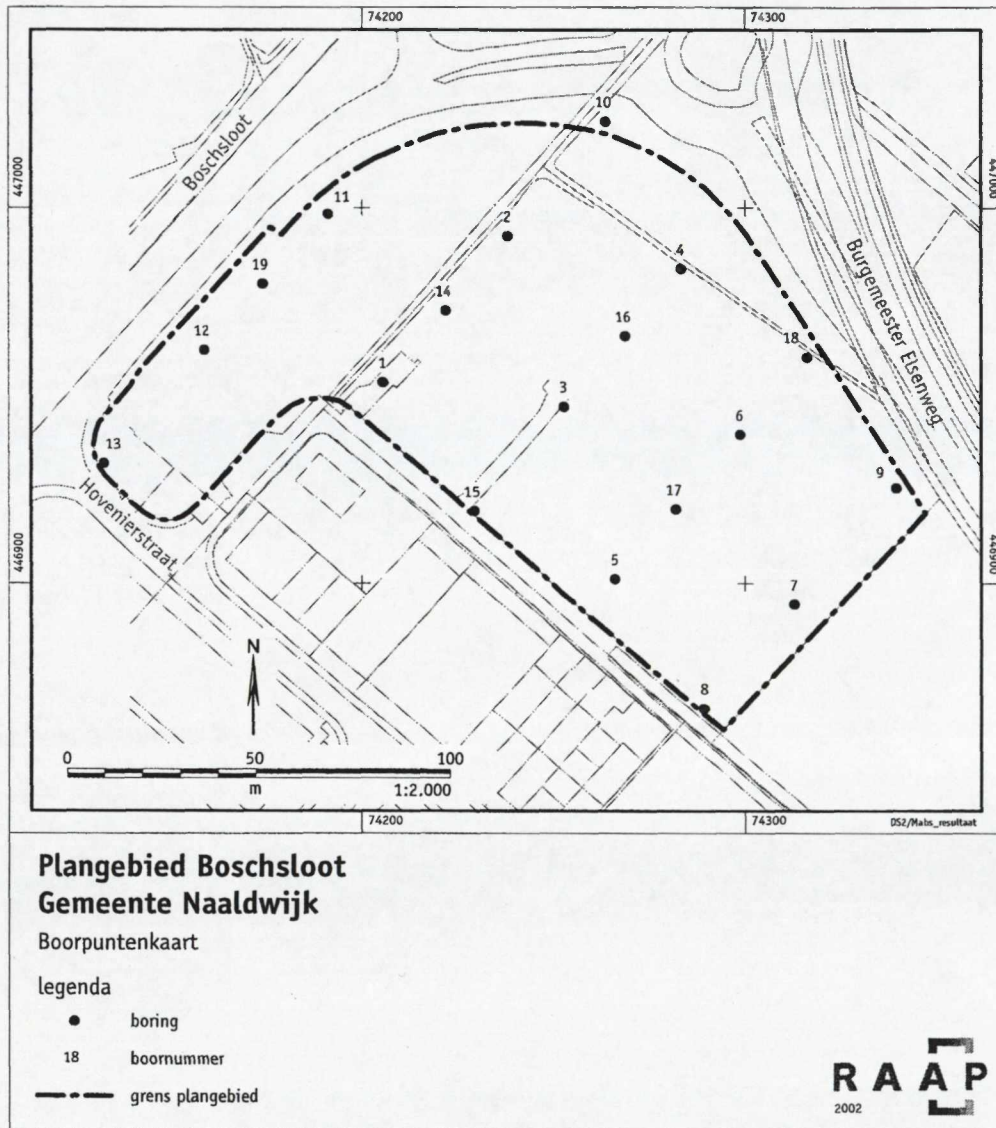
Overzicht van figuren en tabellen

Figuur 1. Boorpuntenkaart.

Tabel 1. Archeologische tijdschaal.

Periode	Datering			
Nieuwe tijd	1500	-	heden	
Late Middeleeuwen	1050	-	1500	na Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	-	1050	na Chr.
Romeinse tijd	12 voor	-	450	na Chr.
IJzertijd	800	-	12	voor Chr.
Bronstijd	2000	-	800	voor Chr.
Neolithicum (nieuwe steentijd)	5300	-	2000	voor Chr.
Mesolithicum (midden steentijd)	8800	-	4900	voor Chr.
Paleolithicum (oude steentijd)	300.000	-	8800	voor Chr.

Tabel 1: archeologische tijdschaal.

Figuur 1: Boorpuntenkaart.